

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı: B.13.2.SGK.0.65.03.01/ 01-68-11 9648176
Konu: Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK'e ait
(7/19142) Esas No'lu Yazılı Soru Önergesi

06 Mayıs 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) 19/04/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/19142-30465/63263 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 22/04/2011 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-275-5/1480 sayılı yazısı.

Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK'ün, Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmak üzere tevcih ettiği 7/19142 Esas No'lu soru önergesi, ilgi (b) yazı gereği Sayın Başbakan adına Bakanlığım ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından incelenmiş olup konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK:
Yazı (4 sayfa)

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ İHSAN KÖKTÜRK'E AİT
7/19142 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

1) Soru önergesinde ilk olarak 2002 yılında SSK ve Bağ-Kur emeklilerine yapılan zam ile memur emeklilerine yapılan zam arasında % 3,25 oranında bir fark bulunduğu kastedilmekte, Sosyal Güvenlik Kurumunun bu farkı, işçi ve Bağ-Kur emeklilerine uygulamaması nedeniyle eksik ödeme yapıldığı iddia edilmektedir.

Bilindiği üzere, 4447 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi; “Kanunun 24 üncü maddesinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar, bu Kanunun 16 ncı maddesi ile 506 sayılı Kanuna eklenen Ek 38 inci maddesine göre Sosyal Sigortalar Kurumundan gelir ve aylık almakta olanlara yapılan ödemeler ile 29 uncu maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin son fıkrasına göre Bağ-Kur tarafından ödenen aylıklarda dönem sonuna kadar yapılan artış oranının, aynı dönemin başında memur aylıklarında yapılan ortalama artış oranının altında kalması halinde, söz konusu ödemeleri aradaki fark kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.” hükmünü amirdir.

Anılan Kanunun bu hükmüne istinaden çıkarılan 30/10/2002 tarihli ve 2002/4847 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında; “4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesine göre; 506 sayılı Kanunun ek 38 inci maddesine göre Sosyal Sigortalar Kurumundan gelir/aylık almakta olanlara, emekli ve diğer aylık almakta olanlara yapılan ödemeler ve 1479 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin son fıkrasına göre Bağ-Kur tarafından ödenen emekli ve diğer aylıklarda 1/1/2002-31/12/2002 tarihleri arasında yapılan artış oranı ile aynı dönemde memur aylıklarında yapılan artış oranından kaynaklanacak fark Aralık ayında hesaplanarak, söz konusu aylık ve ödemelere yansıtılır.” hükmü yer almaktadır.

Burada dikkatten kaçmaması gereken konu aylıklara yapılan zam oranları arasındaki farkın giderilmesi değil, zam oranları arasındaki farktan dolayı ortaya çıkan farkın telafi edilmesi, yani her iki kesime yapılan zamların eşit olması amaçlanmıştır ki, bu terimler matematiksel olarak birbirlerinden çok farklıdır. Zam oranları arasındaki fark büyük rakamdan küçük rakam çıkarılarak bulunurken, zam oranları arasındaki farkı telafi edecek oran ise büyük zam oranının küçük zam oranına bölünmesi suretiyle bulunmaktadır.

Yine, 15/01/2003 tarihli ve 24994 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4784 sayılı “Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Gelir veya Aylık Almakta Olanlara Sosyal Destek Ödemesi Yapılması Hakkında Kanun” ile SSK ve Bağ-Kur emekli, dul ve yetimlerine genel bütçeden karşılanmak üzere 2003 yılında ödenecek olan aylık ve gelirlere ilave olarak sosyal destek ödemesi (SDÖ) yapılması hüküm altına alınmış, sosyal destek ödemesinin miktarı ile usul ve esaslarını belirlemeye ve bu ödemeleri ilgili kanunlar uyarınca aylık ve gelir tutarlarına göre aylar itibarıyla farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Buna göre, 17/01/2003 tarihli, 24996 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 15/01/2003 tarihli ve 2003/5146 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinde; “506 ve 2925 sayılı Kanunlara göre gelir ve aylık almakta olanlara, 2003 yılında her ayın ödeme tarihlerinde 506 sayılı Kanunun ek 38 inci maddesine göre 2003 yılı Ocak ayından itibaren almakta oldukları gelir, aylık ve telafi edici ödemelerde yapılan artış miktarları toplamını 75.000.000 liraya tamamlayacak şekilde sosyal destek ödemesi yapılır.”

11 inci maddesinde ise; “30/10/2002 tarihli ve 2002/4847 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.”

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, 17/01/2003 tarihli, 24996 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 15/01/2003 tarihli ve 2003/5145 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinde; "1479 sayılı Kanuna göre yaşlılık, malüllük ve ölüm aylığı alanlara, aynı Kanunun 36 inca maddesinin son fıkrasına göre yapılan artış miktarlarını Ocak 2003 aylık ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere 1 ilâ 12 nci basamaklarda 100 milyon liraya, 13 ilâ 24 üncü basamaklarda 75 milyon liraya tamamlayacak miktarlarda, aylıklara net olarak eklenmek suretiyle sosyal destek ödemesi yapılır."

2 inci maddesinde ise; "2926 sayılı Kanuna göre yaşlılık, malüllük ve ölüm aylığı alanlara, Ocak 2003 aylık ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere, yıl içerisinde memur maaş katsayısının artışı dolayısıyla yapılan artış miktarlarını 100 milyon liraya tamamlayacak miktarlarda, aylıklara net olarak eklenmek suretiyle sosyal destek ödemesi yapılır."

hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, 30/12/2002 tarihli ve 2002/4847 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre 2002/Aralık ayında memurlar ile SSK ve Bağ-Kur emekli aylıklarına yapılan zamdan kaynaklanan farkın telafi edilmesi için gerekli oran % 2,6'dır.

Ancak, bu oranın çok düşük miktarda kalması nedeniyle; günün ekonomik koşulları ve bütçe dengeleri gözetilerek, 15/01/2003 tarihli ve 2003/5146 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; hem 30/12/2002 tarihli ve 2002/4847 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının farkı telafi edecek oranda ilave zam yapılması hükmü yürürlükten kaldırılmış, hem de SSK'dan gelir ve aylık almakta olanların 2002/Aralık aylıkları 2003/Ocak ayında 75,00.-TL sosyal destek ödemesi ilave edilerek artırılmıştır.

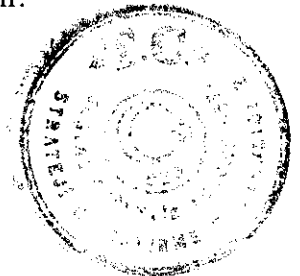
15/01/2003 tarihli ve 2003/5145 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de; Bağ-Kur emekli aylıkları 75,00 veya 100,00 TL sosyal destek ödemesi ilave edilerek artırılmıştır.

Anlaşılabacağı üzere, 30/12/2002 tarihli ve 2002/4847 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının zam farkından kaynaklanan farkın telafi edilmesi yönündeki hükmü, 15/01/2003 tarihli ve 2003/5146 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlükten kaldırılmış olup, uygulanma kabiliyeti kalmamıştır. Yukarıda da belirtildiği gibi Bakanlar Kurulu Kararında zam oranları arasındaki fark değil, yapılan artış oranından kaynaklanacak farkı giderecek oranda zam verilmesi öngörülmektedir. Emekli Sandığı iştirakçilerine 01/01/2002-31/12/2002 tarihleri arasında kümülatif bazda yapılan artış % 35,3 olup, aynı dönemde SSK ve Bağ-Kur emekli, dul ve yetimlerine yapılan kümülatif artış oranı ise % 31,9 olarak gerçekleşmiştir.

$(1,032 \times 1,053 \times 1,018 \times 1,012 \times 1,021 \times 1,006 \times 1,006 \times 1,014 \times 1,022 \times 1,035 \times 1,033 \times 1,029 = 1,319)$

Buna göre, SSK ve Bağ-Kur emeklilerine yapılan zam ile memur emeklilerine yapılan zam oranları arasındaki fark % 3,4 (35,3-31,9) olmakla birlikte zam oranlarından kaynaklanan farkı telafi edecek oran $(1,353/1,319)$ % 2,6'dır.

Çünkü % 31,9 oranında artırılmış SSK ve Bağ-Kur aylıkları % 2,6 daha artırıldığında kümülatif artış oranı $(1,319 \times 1,026)$ % 35,3'e ulaşmakta ve memur aylıklarına yapılan zamlar eşitlenmektedir. Ancak 30/12/2002 tarihli ve 2002/4847 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince yapılması gereken % 2,6'lık artış yerine buna ilişkin hüküm 15/01/2003 tarihli ve 2003/5146 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlükten kaldırılarak yukarıda da belirtildiği gibi SSK emeklilerine 75,00.-TL, Bağ-Kur emeklilerine de 75,00.- TL veya 100,00.- TL seyyanen artış yapılarak çok daha yüksek oranda bir artış sağlanmıştır. Ayrıca, iddia edildiği gibi iki zam oranı arasındaki fark kadar, yani % 3,4 oranında SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıklarında artış yapılsa idi, o takdirde SSK ve Bağ-Kur emeklilerine 2002 yılında yapılan kümülatif zam $(1,319 \times 1,034)$ % 36,3'e ulaşırken aynı dönemde memur emeklilerine yapılan kümülatif zam oranı ise % 35,3'te kalacaktı. Bu durumda da aradaki fark SSK ve Bağ-Kur emeklileri lehine bozulmuş olacak ve Kanunda verilen yetki aşılmış olacaktır.

Soru önergesinde ikinci olarak 2006 yılında işçi emeklilerine yapılan zam oranı ile memur emeklilerine yapılan zam arasındaki farkın Sosyal Güvenlik Kurumunun uyguladığı gibi % 1,33 değil % 3,58 (yansıtılmayan zam = $3,58 - 1,33 = 2,25$) olması gerektiği dolayısıyla zammın eksik yansıtıldığı iddia edilmektedir.

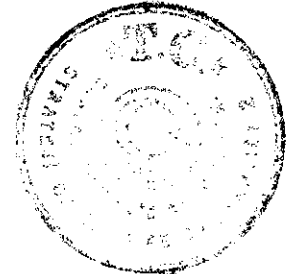
Bilindiği üzere, 5454 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesinde, SSK ve Bağ-Kur emekli aylıklarının 2006 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren % 3, 2006 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre % 3 oranında artırılarak ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun, 30 uncu maddesinin altıncı fıkrasıyla, “506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı Kanunlara göre emekli ve hak sahiplerinin ödenmekte olan gelir ve/veya aylık tutarlarında 2006 yılı için 08/02/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanuna göre yapılan yıllık kümülatif artış oranı ile aynı dönemde memur aylıklarında katsayıların yükseltilmesi suretiyle yapılan kümülatif artış oranı arasındaki farkı telafi edecek şekilde hesaplanacak fark tutarlarının 2006 yılı Temmuz-Aralık ayları ödeme dönemleriyle sınırlı olmak üzere bir defada ayrıca ödeneceği” hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, SSK ve Bağ-Kur emeklilerine, 2006/Ocak ödeme döneminde % 3, 2006 yılı Temmuz ödeme döneminde % 3 oranında zam yapılmıştır. Memur emeklilerine ise en düşük aylığa Ocak ayında % 2,52, Temmuz ayında % 3,54 oranında Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere de % 1,31 oranında enflasyon farkı (kümülatif artış oranı = $1,0252 \times 1,0354 \times 1,0131 = 1,075$); en yüksek aylığa ise Ocak ayında % 2,51, Temmuz ayında % 2,91 oranında, Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere de % 1,94 oranında enflasyon farkı kadar (kümülatif artış oranı = $1,0251 \times 1,0291 \times 1,0194 = 1,075$) artış yapılmıştır. Yine 2005/Aralık ayında geçerli olan katsayı 0,0416 iken Bütçe Kanunu ile 01/01/2006-30/06/2006 dönemi için 0,04265 olarak belirlenmiş olup artış oranı ($0,04265/0,0416$) % 2,5’tir. 1/7/2006 tarihinden geçerli olmak üzere katsayı 0,04373’e yükseltilmiş olup artış oranı ($0,04373/0,04265$) % 2,5’tir. Ancak 2006 yılı birinci dönem için gerçekleşen TÜFE oranı verilen zammın üzerinde olduğu için Bakanlar Kurulu Kararı ile katsayı 1/7/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tekrar artırılmış ve 0,044745 olarak belirlenmiş olup artış oranı ($0,044745/0,04373$) % 2,32’dir. Bunlar dışında 2006 yılı içinde memur maaş katsayısında dolayısıyla da memur maaşlarında herhangi bir artış bulunmamaktadır ve 2006 yılında katsayılarla yapılan artışların kümülatif oranı da ($1,025 \times 1,025 \times 1,0232$) % 7,5’tir.

Sonuç olarak 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesinin altıncı fıkrasında, zamlar arasında karşılaştırma yapmak üzere esas alınması belirtilen 2006 yılı içerisinde SSK ve Bağ-Kur emeklilerine kümülatif olarak % 6,09 ($1,03 \times 1,03$) memur emeklilerine ise % 7,5 zam yapılmıştır.

İddia edildiği gibi, 2006 yılında memur aylıklarında gerçekleşen kümülatif artış oranının % 7,5 değil, 06/01/2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 04/01/2007 tarihli ve 2007/11533 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden belirlenen katsayıyla sağlanan % 2,02’lik zammın da ilave edilerek % 9,67 ($1,025 \times 1,025 \times 1,0232 \times 1,0202$) olduğu, buna bağlı olarak da memur aylıkları ile SSK ve Bağ-Kur emekli aylıkları arasındaki farkın % 3,58 ($\% 9,67 - \% 6,09 = \% 3,58$) olduğu ileri sürülmektedir. Ancak yukarıda da detaylı olarak açıklandığı üzere memur emeklilerine verildiği iddia edilen % 9,67’lik artışın hesaplanmasında dikkate alınan % 2,02’lik artış, 2006 yılı zammı değil, 1/1/2007 tarihinden geçerli 2007 yılı zammıdır. Dolayısıyla 2006 yılında memur emeklilerine yapılan zam olarak hesaplamada dikkate alınamaz.

Bunun dışında 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere Bütçe Kanunu ile aylık katsayısı 0,04605 olarak belirlenmiş olup artış (0,04605/0,044745) % 2,92'dir. Ayrıca Bakanlar Kurulu Kararıyla yine 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere katsayı yeniden 0,046985 olarak belirlenmiş ve artış oranı (0,046985/0,04605) % 2,03 olmuştur. 1/1/2007 tarihinden geçerli olarak yapılan iki katsayı artışı sonucu 2007/Ocak ayında memur aylıklarında oluşan kümülatif artış oranı (1,0203*1,0292) % 5'tir. SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıkları da 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere 5565 sayılı Kanunla % 5 oranında artırılmıştır. Dolayısıyla memur maaşlarında 2007 Ocak ayı itibariyle yapılan artış ile SSK ve Bağ-Kur emeklilerine yapılan artış da eşitlenmiştir. Ayrıca SSK ve Bağ-Kur emeklilerine yapılan % 5'lik zam, memur emeklilerine 2007 yılı Ocak ayında yapılan iki katsayı artışına ait zammı da içermektedir.

5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesinde açıkça memur emeklileri ile SSK ve Bağ-Kur emeklilerine 2006 yılı içerisinde yapılan zamların karşılaştırmasının yapılması öngörüldüğü halde 2007 yılı Ocak ayında memur maaş katsayısında yapılan % 2,03'lük artışın da SSK ve Bağ-Kur emeklilerine yansıtılmasını talep etmenin hiçbir yasal dayanağı bulunmamaktadır.

Ayrıca, yukarıda belirtildiği gibi SSK ve Bağ-Kur emeklilerine Ocak ayında yapılan % 5'lik zammın dışında % 2,03'lük ilave bir zam verilmesi halinde 2007 Ocak ayında memur emeklilerine % 5 zam yapılırken SSK ve Bağ-Kur emeklilerine (% 5*% 2,03) % 7,1 oranında zam yapılmış olacaktır ki bu açıkça yasanın amacına da aykırıdır.

Bir önceki maddede belirtilen, zam oranları arasındaki fark ve zam farklarından kaynaklanan farkı telafi edecek oran arasındaki karışıklık burada da yaşanmaktadır. Zam oranları arasındaki fark dikkate alınsa bile bu fark, ileri sürüldüğü gibi % 3,58 değil, (%7,5 - % 6,09) % 1,41'dir. Ancak Bütçe Kanununda; "yapılan kümülatif artış oranı arasındaki farkı telafi edecek şekilde hesaplanacak fark tutarlarının" ödeneceği belirtilmektedir. Dolayısıyla çıkarma değil oranlama yapmak gerekmemekte ve telafi edici oran (1,075/1,0609) % 1,33 olmaktadır. Yani SSK ve Bağ-Kur emeklilerine % 1,33 (1,03*1,03*1,0133) ilave zam yapıldığında memurların % 7,5'lük zam oranına ulaşılacak ve zam oranları arasındaki fark telafi edilmiş olacaktır.

Soru önergesinde ileri sürüldüğü gibi % 3,58 ilave zam yapılması halinde SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin zam oranı % 9,9'a (1,03*1,03*1,0358) çıkacaktır ki bu da Kanunda tanınan yetkinin aşılması anlamına gelmektedir ve açıkça hukuka aykırıdır.

Sonuç olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan işlemler tamamen yasalara uygun olup herhangi bir hata veya eksik ödeme söz konusu değildir.

2 ve 3) Bilindiği üzere, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun "Emekli Aylığı" başlıklı mülga 41 inci maddesi ile mülga 70 inci maddesine göre, emekli aylığı; ilgililerin aylık derece ve kademesi ile çalışma süresi içinde bulunduğu (personel kanunlarına göre atanılan görevler ve bu görevlerin süresi ya da hizmet sınıfına bağlı olarak değişiklik gösteren ek gösterge rakamları dikkate alınarak hesaplanan tutar, kıdem ve taban aylığı tutarları ile aylık bağlanmasına esas ek gösterge rakamları dikkate alınarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) farklı oranlarda tespit edilerek yansıtılan tazminat aylığından oluşmaktadır. Söz konusu tutarlar ise Bütçe Kanunu ve Bütçe Kanunu ile verilen yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunca tespit olunan katsayılar esas alınarak hesaplanmakta, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü uyarınca da bağlanan aylıklar artırılarak ödenmektedir.

Ancak, devlet memurlarının görev aylıklarının hesaplanmasına dair hükümlerin ayrı bir mevzuatta, emekli aylıklarının hesaplanmasına dair hükümlerin ise ayrı bir mevzuatta yer alması nedeniyle, emekli aylıklarında ve çalışanlara ödenen aylıklarda farklılıklar gözetilmekte olup, kamu çalışanlarına verilen ek ödemenin emeklilere de verilmesine mevcut kanun hükümlerine göre imkân bulunmamaktadır.

